

TİCARİ ARAÇLARDA REKLAM BULUNDURULMASI HAKKINDA YÖNETMELİK⁽¹⁾

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 –(1) Bu Yönetmeliğin amacı belediye ve mücavir alan sınırları içinde yük ve yolcu taşıyan ticari araçların iç ve dış kısımlarında reklam bulundurulmasına dair usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik hükümleri, belediye ve mücavir alan sınırları içinde umum servis aracı, personel servis aracı ile okul taşıtı hariç olmak üzere ticari amaçla yük ve yolcu taşımaları yapılan taksi, taksi dolmuş, minibüs, otobüs ve kamyonetler ile kiralık otomobil cinsi motorlu araçları ve bu araçlarla çekilen hafif römorkları kapsar.

(2) Belediye sınırları dâhilinde, 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 15 inci maddesine göre belediyelerce veya belediyelerin iştirak edeceği şirketlerce işletilen ya da kiralanmak yahut da imtiyazın devri suretiyle gerçek ve tüzel kişilerce işletilen otobüs ve toplu taşıma araçlarında bulunacak reklamlar; Belediye Kanunu, 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve bu kanunlara bağlı mevzuat çerçevesinde tespit edilecek ilke ve esaslar dahilinde ilgili belediye tarafından belirlenir. **Belediyelerce reklam giydirilecek otobüslerde, bu Yönetmelik hükümleri uygulanmaz.**⁽²⁾

Dayanak

MADDE 3 –(1) Bu Yönetmelik 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 26 ncı maddesine, 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 7 ve 23 üncü maddelerine, 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 15 ve 59 uncu maddelerine ve 7/11/1996 tarihli ve 4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanuna dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Bakanlık: İçişleri Bakanlığı,
 - İlgili belediye: 5216 sayılı Kanunun kapsamında bulunan alanlarda Büyükşehir Belediyesini, 5393 sayılı Kanunun kapsamında bulunan alanlarda ise, il, ilçe ve belde belediyelerini,
 - Reklam: Araçlarda bulundurulması izne tabi; yazı, işaret, resim, şekil, sembol, pano, ilan, flama, bayrak ve benzerleri ile sesli, ışıklı ve görüntülü donanımları kullanmak suretiyle bir malı, işi, kuruluşu veya hizmeti tanıtmaya faaliyetini,
 - Reklam alan: Reklamcı tarafından hazırlanan veya yönetilen reklamı, aralarında yapacakları sözleşmeye istinaden ticari araç reklam izin belgesinde belirtilen süre içerisinde ticari araçta bulunduran gerçek veya tüzel kişiyi,
 - Reklam kampanyası: Bir veya birden çok malı, işi, kuruluşu veya hizmeti tanıtmak amacıyla düzenlenen ve belli bir süre devam eden reklam faaliyetini,
 - Reklam veren: Ürettiği ya da pazarladığı malın veya hizmetin tanıtımını yaptırmak, satışını arttırmak veya imaj oluşturup güçlendirmek amacıyla hazırladığı, içinde firmasının veya mal-hizmet markasının yer aldığı reklamları ticari araçlara uygulamak isteyen gerçek veya tüzel kişiyi,
 - Reklamcı: 29/6/1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununa göre kurulmuş ve ilgili sicile kayıtlı ve sicilde faaliyet alanı reklam veya tanıtım olarak belirtilen, reklam ve ilanları, reklam verenin duyduğu ihtiyaç doğrultusunda hazırlayan veya reklam veren adına yayımlanmasına aracılık eden gerçek veya tüzel kişiliği,
 - Ticari araç reklam izin belgesi: Reklam bulundurulacak ticari araçlara ilgili belediye tarafından verilen belgeyi,
 - Ticari araç reklam yetki belgesi: Türk Ticaret Kanununa göre kurulmuş ve reklam veya tanıtım faaliyeti ile iştigal eden gerçek veya tüzel kişilere ilgili belediyelerce verilen belgeyi,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Ticari Araç Reklam Yetki ve İzin Belgeleri, Kampanyalar Teminat Şartları ile Denetimleri

Ticari araç reklam yetki belgesi alma mecburiyeti ile verilmesi ve kullanılmasına ait usul ve esaslar

MADDE 5 – (1) Ticari araçlara reklam uygulanabilmesi için ilgili belediyeden yetki belgesi alınması zorunludur.

(2) Ticari araç reklam yetki belgesi alabilmek için, ilgili odadan alınmış tasdikli sicil kayıt örneğinin ekleneceği dilekçe ile birlikte, 5216 sayılı Kanun kapsamında bulunan alanlarda Büyükşehir Belediyesine, 5393 sayılı Kanun kapsamında bulunan alanlarda ise, ilgili il, ilçe veya belde belediyesine müracaat edilir.

(3) Belediyeye yapılan müracaatlar yedi iş günü içerisinde sonuçlandırılarak, uygun bulunması halinde Ek-1'de yer alan ticari araç reklam yetki belgesi onaylanır ve reklamcıya teslim edilir.

(4) Yetki belgesi bir yıl süreyle geçerlidir.

(5) Yetki belgesi devredilemez ve kiralanamaz.

(6) Yetki belgesi alındığı belediye ve mücavir alan sınırları içinde yapılacak reklam faaliyetleri için geçerlidir.

Reklam kampanyasına ilişkin usul ve esaslar ile teminat şartları

MADDE 6 –(1) Reklam kampanyalarının süresi bir yılı geçemez. Kampanya süresi yetki belgesi süresini aşıyor ise, yetki belgesi süresinin uzatılması zorunludur.

(2) Tek kampanya içerisinde sadece bir mal veya hizmet koluna ait reklamlar yapılabilir.

(3) Bir mal veya hizmet koluna ait kampanya içerisinde değişik marka ve ürünlerinin değişik sürelerde reklamı yapılabilir.

(4)⁽¹⁾ Araçlara reklam uygulanması ve uygulanan reklamların çıkartılarak araçların eski haline getirilmesi sırasında meydana gelebilecek zararların karşılanması amacıyla, ticari araç reklam izin belgesinin düzenlenmesi esnasında reklam kampanyasında kullanılacak her araç başına; taksi, taksi dolmuş, kiralık otomobil ve hafif römorklar için 1.500 Türk Lirası, minibüs ve kamyonetler için 3.000 Türk Lirası, otobüsler için ise 6.000 Türk Lirası tutarında banka teminat mektubunun ilgili belediyeye ibrazı zorunludur.

(5) Söz konusu teminat mektuplarının değerleri, her takvim yılı başından geçerli olmak üzere önceki yılda uygulanan ücret tutarının o yıl için 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesinin birinci fıkrasının (B) bendi uyarınca tespit ve ilan olunan yeniden değerlendirme oranında artırılması suretiyle hesaplanır. Her cins araç için ibrazı zorunlu teminat mektuplarının değerlerini arttırmaya veya azaltmaya İçişleri Bakanlığı yetkilidir.

(6) Herhangi bir il veya ilçeden alınmış banka teminat mektubu başka bir il veya ilçede de geçerli kabul edilir. Ancak, alınacak olan teminat mektubunda reklamın mahiyeti, süresi ve hangi belediye ve mücavir alanı sınırı içinde geçerli olacağı açıkça belirtilmesi zorunludur.

(7) Devam eden bir kampanya içerisinde reklamcı, araç artırımına gitmesi veya araç cinsini değiştirmesi halinde; her araç için gerekli teminat mektubunu ibraz etmek ve ticari araç reklam izin belgesi almak zorundadır.

Ticari araç reklam izin belgesinin verilmesi ve kullanılmasına ait usul ve esaslar

MADDE 7 –(1) Ticari araç reklam yetki belgesine sahip reklamcı ile ticari araçlarında reklam bulunduracak araç sahip veya işletenleri arasında;

- a) Reklamcının ad ve unvanını,
- b) Reklam verenin ad ve unvanını,
- c) Reklam alanın ad ve unvanını,
- ç) Reklamın süresini,
- d) Reklamı yapılacak mal veya hizmet kolunu,
- e) Reklamı yapılacak marka, ürün veya hizmeti,
- f) Araç başına düşen reklam bedelini,
- g) Reklam bulundurulacak aracın cinsini,
- ğ) Reklam bulundurulacak aracın plaka numarasını,
- h) Reklam yapılacak araç hafif römork ise çeken aracın plaka numarasını, içeren sözleşme yapılır.

(2) İzin belgesi almak için ilgili belediyeye yapılan müracaatlar yedi iş günü içerisinde sonuçlandırılarak, uygun bulunması halinde reklamın mahiyetine göre her araç için ayrı ayrı olmak üzere Ek-2’de yer alan ticari araç reklam izin belgesi onaylanarak reklamcıya teslim edilir.

Ticari araçlara reklam takılması ve bulundurulmasında uyulacak usul ve esaslar

MADDE 8 – (1) Araçların dış ve iç kısmına reklam takılmasında ve bulundurulmasında aşağıdaki usul ve esaslar uygulanır:

- a) Reklam takılacak ve bulundurulacak araçların camlarına, tekerleklerine, ön ve arka kısımlarına reklam uygulanamaz.
- b) Reklam takılacak ve bulundurulacak araçlara komple giydirme veya aracın rengini tamamen değiştirecek şekilde reklam uygulanamaz.
- c) Reklamalarda kullanılacak pano, tabela ve benzerleri; aracın ışık donanımını, çalışma yerini ve şeklini, kapasite ve diğer niteliklerini belirleyen plaka, şekil, sembol ve yazı gibi bulundurulması zorunlu ayırıcı işaretlerini, yan kapılarda ve araç üzerinde bulunan plaka numaralarını kapatamaz. Araca reklam uygulandığında reklam renkleriyle aracın güzergâh ve plaka yazılarının aynı renkte olması halinde, yazı ve plakalar aynı ebatla yazılması şartı ile başka renklerde yazılabilir.

ç) Kullanılacak reklam tabelası, panosu veya benzerlerinin, araç karoserinden ayrı olarak, aracın genişliğini, yüksekliğini ve uzunluğunu aşacak şekilde bulundurulması ve kullanılması yasaktır. Ancak otomobil, taksi ve taksi dolmuşların tavanından itibaren bağlantı ayağı ve diğer montaj aparatları dahil yüksekliği 50 santimetreyi geçmeyecek, taksi ve taksi dolmuş levhasını kapatmayacak ve tavanda bulunan plaka numarasını örtmeyecek şekilde reklam panosu takılabilir. Reklam panosunun plaka numarasını örtmesi halinde, panonun üzerine veya araç tavanının diğer bölümüne aynı ebatla ve renkte plaka numarası yazılır.

d) Hafif römorklarda kullanılacak reklam tabelası, panosu veya benzerlerinin, hafif römorkun ve çeken aracın genişliğini, yüksekliğini ve uzunluğunu aşacak şekilde bulundurulması ve kullanılması yasaktır. Ancak, otomobil, taksi ve taksi dolmuşlarla çekilen hafif römorklarda kullanılacak reklam tabelası, panosu veya benzerlerinin yüksekliği, çeken aracın yüksekliğini 50 santimetreye kadar geçebilir.

e) Araçlarda bulundurulacak reklamlar; çevirmeli veya sabit tabela, pano, bant ve benzerlerinin kullanımı usulü ile yapılabileceği gibi, boyama ya da folyo kaplama şeklinde de yapılabilir.

f) Araçların dış kısmında yapılacak reklamlarda sesli veya görüntülü cihazlar, üç boyutlu objeler ile diğer sürücüler ve karayolunu kullananlar için tehlike yaratacak derecede yansıma yapan malzemeler kullanılamaz.

g) Araçlarda kullanılacak reklam tabelası, panosu veya benzerleri; düşecek, kayacak, dengeyi bozacak, karayoluna değecek, yoldaki bir şeye takılacak, gürültü çıkaracak ve sürücünün görüşünü engelleyecek şekilde olamaz.

ğ) Araç içerisinde sürücünün göremeyeceği bir alana görüntülü reklam cihazları konulabilir.

h) Araç üzerinde bulundurulacak reklamlar, silinme, zedelenme ve benzeri sebeplerle görüntü kirliliğine neden olacak şekilde bulundurulamaz.

ı) Reklam kampanyası bitiminde, araçların iç ve dış kısımlarındaki reklamlar beş iş günü içerisinde kaldırılır. Araç sahip veya işletenleri, kaldırılan reklamların araç üzerinde meydana getirdiği renk değişikliğini ve diğer değişiklikleri reklam süresinin bitiminden itibaren otuz gün içerisinde önceki haline getirmekle yükümlüdürler.

i) Tütün ve tütün mamulleri ile alkollü içkilerin tanıtılmasını amaçlayan reklamlar araçlarda bulundurulamaz.

j) Reklamalarda yer alacak yazı, resim, şekil, sembol ve benzeri işaretler ile araç içerisinde görüntülü cihazlarla yapılacak yayımlar, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına, kanunlarına, Cumhuriyetin niteliklerine, Atatürk ilke ve inkılaplarına, dini, milli ve manevi değerlere, genel ahlaka, demokratik rejime, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne, 23/2/1995 tarihli ve 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanununun 16 ncı maddesinde belirtilen esaslara ve Reklam Kurulu tarafından belirlenen ilkelere aykırı olamaz.

k) Reklam Kurulu Başkanlığınca hakkında durdurma cezası uygulanan ticari reklam ve ilanlara, ticari araçlar üzerinde hiçbir suretle yer verilemez.

Üzerinde reklam bulunan ticari araçların ve izin belgelerinin denetimi

MADDE 9 –(1) Ticari araç reklam izin belgelerinin araçlarda bulundurulması ve Karayolları Trafik Kanununun 6 ncı maddesinde belirtilen görevlilerin talebi halinde ibraz edilmesi zorunludur.

(2) Araçlarında, ticari araç reklam izin belgesi almaksızın reklam bulduran, izin belgesinin süresi geçmiş olan veya izin belgesinde belirtilen şartları taşımayan reklamları bulduran araç sahip ve sürücüleri hakkında Karayolları Trafik Kanununun 26 ncı maddesi hükümleri uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yetki ve izin belgesinin basımı, kullanıma sunulması ve ücretlerinin belirlenmesi

MADDE 10 – (1) Ticari araç reklam yetki belgesi ve ticari araç reklam izin belgesinin basımı ve kullanıma sunulması Ek-1 ve Ek-2’de belirtilen örneklerine uygun olarak belediyeler tarafından gerçekleştirilir. Bu belgelerin verilmesinde belediyelerce alınacak ücretler, 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 97 ncı maddesine dayanılarak ilgili belediyesince belirlenir.

İstisnai hükümler

MADDE 11 –(1) Bu Yönetmelik kapsamında araca alınan reklamlardan dolayı araç, özel muayene ve tespit amacıyla muayene istasyonuna gönderilmez, araç üzerindeki reklam ve mahiyeti araç tescil belgesine işlenilmez.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 12 – (1) 28/2/1998 tarihli ve 23272 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ticari Araçlarda Reklam Bulundurulması Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçmiş dönem belgelerinin kullanımı

GEÇİCİ MADDE 1 –(1) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce verilmiş olan, ticari araç reklam yetki belgeleri ile ticari araç reklam izin belgelerinin süresi sonuna kadar geçerlidir.

Yürürlük

MADDE 13 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini İçişleri Bakanı yürütür.

(1) *Danıştay Sekizinci Dairesinin 2011/6964 Esas numaralı dosyası üzerinden verdiği 8/12/2011 tarihli kararı ile bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin dördüncü fıkrasının yürütmesi durdurulmuştur. Daha sonra Danıştay Sekinci Dairesinin 6/4/2015 tarihli ve E:2011/6964, K:2015/2680 sayılı kararı ile 6 ncı maddesinin 4 ncü fıkrasının iptaline karar verilmiştir.*

(2) *Danıştay Sekizinci Dairesinin 7/10/2015 tarihli ve E.2011/7848, K.2015/8082 sayılı kararı ile Ticari Araçlarda Reklam Bulundurulması Hakkında Yönetmeliğin 2 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “belediyelerce reklam giydirilecek otobüslerde, bu yönetmelik hükümleri uygulanmaz” cümlesinin iptaline karar verilmiştir.*

[EK-1'i görmek için tıklayınız](#)

-

[EK-2'yi görmek için tıklayınız](#)